

Yrkingarnar hjá Henrik Nordbrandt eru í dag meira hurðar inn í ein annan heim, enn yrkingar, ið spegla veruleikan

Málsligar spreingingar

Við yrkingasavninum *Besøgstid* er Henrik Nordbrandt farin at krevja nakað meira av sínum lesara. Afturfyri tambar hann málið, so nýggjar hurðar bresta upp inn í ein annan heim

Ummæli

René Hjelm

Henrik Nordbrandt: *Besøgstid*. Yrkingar. Gyldendal 2007. 52 s.,

Samanbera vit nýggja yrkingasavnið hjá Henrik Nordbrandt við tað, hann annars hevur skrivað, sæst týðiliga, at hann í *Besøgstid* eins og í teimum nýggjastu søvnunum nýtir fleiri myndburðir og aðrar málsligar myndir. Nordbrandt hevur nevniliga ment seg munandi sum yrkjari.

Prosakendi Nordbrandt

Hóast hann telist millum tey størstu donsku skaldini í dag, var dygdin í fyrstu yrkingasøvnum

hjá Henrik Nordbrandt so sum so – og tað sæst m.a. í yrkingini “Taurus”: “Så smukke er Taurusbjergene./Så røde og stærkt duftende er roserne./ Præcis så meget elsker jeg dig”. Heldur ikki yrkingar sum “Sørgmodigt digt i anledning af hendes bortnærværelse” ella “Alf og damerne” ella “Karasevda” hava nakað stórvegis virði.

Sum sæst, var Nordbrandt, eins og nógvir aðrir danskir og norðurlendskir yrkjarar í sjeiti-árunum, ógvuliga prosakendur. Hesar yrkingar eru nevniliga ikki serliga tilvitaðar um formin, tíverri, helst tí at formurin sum so ikki hevði serliga stóran týðning tá. Men tað hevur hann fingið í *Besøgstid*. Nordbrandt skrivar sostatt ikki longur ‘knækprosa’, men heldur prosayrkingar. Harumframt víðka hesar yrkingar av og á markið fyri tí, ið vanliga ber til at bera fram málsliga.

Og tað er ikki lítið. Nordbrandt prógvar sostatt, at málið sum so er ført fyri at miðla nógv meira enn vanliga verður hildið. Hansara yrkingar eru í dag meira hurðar inn í ein annan heim, enn yrkingar, ið spegla veruleikan, og tískil roynir hann við óvanligari setningaskipan at vísa út um hevdbundnar merkingar.

Men hóast talan ikki er um at skapa eitt mál, ið er beinleiðis í andstöðu til vanliga gerandismálið, so eru sum sagt orðingar í *Besøgstid*, ið lata dyrnar upp til heilt aðrar og fullkomiliga nýggjar týðningar: “På sømmet, hvor rebet havde siddet/hang der nu et fuldstændigt/nøjagtigt billede af virkeligheden/som den så ud, før jeg kom ind i den” (s. 49).

“Narrefisse”

Metayrkingar við nógvum

tvørsagnum í einum smátosandi stíli, hevur snøgt sagt altíð sermerkt skaldskap Nordbrandts - og soleiðis roynir hann eisini at víðka karmarnar fyri, hvat og hvussu nógv ber til at bera fram á donskum máli. Til dømis nýtir hann ofta málið soleiðis sum í “Nyord”: “Nyord har givet mig denne tanke:/Mine ord er gamle/og modsiger ofte sig selv” (s. 46). Og av og á fer hann so langt sum til at spreingja reglurnar í mállæruni: “Mig er det, der sker med jeg resten af året” (sic!). Og eins og ein annar karnivalskur Rabelais, tekur hann alt hitt hátíðarlaga og ikki minst

sjálvhátíðarlaga niður á jørðina, ja, heilt niður í runudíkið. Eitt nú í yrkingini “Narrefisse”: “Må jeg have lov til at præsentere Dem for et digt/med titlen “Narrefisse”? (...) Hvis man erstattede “komedie”/i Dantes Guddommelige Komædie/med “narrefisse”, ville det ikke gøre værket mindre dybt (...) De såkaldte hellige skrifter/er fulde af vold, hævn og fordømmelse./ Den der får narrefisse, bliver ydmyg og mild./Jeg vil påstå, at narrefisse lærer én næstekærlighed” (s. 52).

Sig so tað, ja, ja...